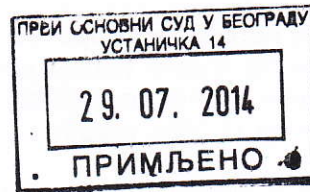

РЕПУБЛИЧКИ ФОНД
ЗА ПЕНЗИЈСКО И
ИНВАЛИДСКО ОСИГУРАЊЕ

Филијала за град Београд

Одсек за заступање

Немањина 30, 11000 Београд, Србија
тел. +381/ (0)11/ 2066-000, факс (0)11/ 2657-744
proffice@pio.rs, www.pio.rs
02-04-1/11 Број: 12702/13
Београд, 29.07.2014.

62 П.БР.1220/13

ПРВИ ОСНОВНИ СУД У БЕОГРАДУ

Ул.Устаничка бр.14

Београд

ТУЖИЛАЦ: МИРОЉУБ ПЕТРОВИЋ из Београда, ул. Пере Велимировића бр. 56.

ТУЖЕНИ: Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање, Филијала за град Београд,
Београд, ул. Немањина бр. 30

ЖАЛБА ПРОТИВ ПРЕСУДЕ

- примерака: 2
- прилога: 4 и пуномоћје

Пресудом П.1220/13 од 01.07.2014. године, одбијен је приговор апсолутне ненадлежности овог суда као неоснован и усвојен тужбени захтев тужиоца и обавезан туженид да исплати тужиоцу на име материјалне штете због мање исплаћене пензије износе наведене у пресуди са припадајућим потраживањима.

Тужени улаже жалбу против горе наведене пресуде и побија је у целости због:

- битне повреде одредаба парничног поступка,
- погрешне примене материјалног права.

Образложење

Тужени указује **да је суд одлучивао о захтеву који не спада у надлежност судова опште надлежности**, већ у надлежности управних органа, односно Управног суда и у вези с тим учинио битну повреду одредаба парничног поступка у смислу одредбе чл. 374 ст. 2 т. 2 Закона о парничном поступку.

Наиме, о праву војног осигураника из пензијског и инвалидског осигурања **решава се на основу поднесеног захтева за остваривање права, а решење**, сходно чл 2 ст. 4 Уредбе о начину остваривања права из пензијског и инвалидског осигурања војних осигураника („ Сл. лист СРЈ“ бр. 36/94, 42/2002) **доноси директор Фонда. Ово решење има карактер управног акта јер се њиме утврђује право на пензију и обим тог права**. Законитост управног акта што између осталог подразумева и **правилност обрачуна висине пензије**, односно контролу правилне примене одредаба позитивних прописа, **оцењује се у управном поступку пред надлежним органима а судска заштита против коначних решења обезбеђена је у управном спору**.

Тужени истиче да оваква пресуда нема **разлога**, а наведени **разлози су нејасни и противречни**. Даље, о **битним чињеницама постоји противречност између оног што се у разлозима пресуде наводи и садржаја исправа односно изведених доказа**.

Суд је прихватио обрачун на износ од **492.842,95 динара**, без навођења разлога за такву одлуку, па тужени указује да је тужиоцу поред повећања од 4,2% по Одлуци министра одбране досуђено и ванредно повећање по решењу Републичког фонда ПИО за разлику до повећања у износу од 11,06%, како је то учињено оспореном песудом.

Тужени указује да су војне пензије за 2007. годину усклађене по Закону о војци Југославије два пута и то **01.07.2007. године** и **01.01.2008. године** па не постоји законска могућност да се пензије ових корисника на дан **01.01.2008. године** ускладе и по војним прописима за **4,2%** и по Решењу РФ ПИО за још **11,06%**.

Усвајањем тужбеног захтева, суд је погрешно применио материјално право, образлажући одлуку применом одредби чл. 193 Закона о војсци Србије и чл. 5 Уредбе о начину остваривања и престанка права из пензијског и инвалидског осигурања војних осигураника и чл.172 ЗОО.

Тужени оспорава став суда из побијане пресуде да је тужени морао ускладити пензије тужиоца за **11,06 %**, а по Решењу о ванредном усклађивању пензија, вредности општег бода и новчаних накнада од 25.01.2008. године и то по службеној дужности у смислу ч.5 ст. 1 Уредбе о начину остваривања и престанку права из пензијског и инвалидског осигурања.

Суд погрешно примењује одредбу чл. 5 Уредбе о начину остваривања и престанку права из Пензијског и инвалидског осигурања војних осигураника и наводи да је тужени Републички фонд ПИО био дужан по службеној дужности ускладити износ пензије тужиоца за **11,06% почев од 01.01.2008 године, при томе привиђа чињеницу да је тек од 01.01.2012 године, Републички Фонд ПИО преузео послове обезбеђивања и спровођења пензијског и инвалидског осигурања и за војне кориснике, а ово на основу чл 79 Закона о изменама и допунама Закона о пензијском и инвалидском осигурању („Сл. гласник РС“ бр. 101/2010)** С обзиром на напред наведену чињеницу није јасно како је то тужени Фонд ПИО могао причинити штету корисника Фонда СОВО и то почев од 01.01.2008. године.

Тужени указује да се пензије и друга примања војних осигураника усклађују по службеној дужности како је то одређено чл.5 ст.1 наведене Уредбе али се **усклађивање увек врши општим актом овлашћеног органа Фонда СОВО, какоје то учињено за свако редовно и ванредно усклађивање пензије.**

Тако је Фонд СОВО извршио усклађивање пензија за своје кориснике од 01.01.2008.године, од 01.04.2008. и од 01.10.2008.године и даље све до 31.12.2011.године, али је одлуку донео министар одбране 20.03.2008.године за усклађивање почев од 01.01.2008.године, а Управни одбор Фонда СОВО за усклађивање од 01.04.2008.године, за усклађивање од 01.10.2008.године, **и даље све до 01.01.2012.године када су војни осигураници преузети у Фонд ПИО**, а ово као овлашћени орган на основу чл.15 Уредбе о надлежности, делокругу, организацији и начину пословања Фонда за социјално осигурање војних осигураника ("СЛ СРЈ " бр.36/94).

Тужени даље указује, да је погрешно тумачење првостепеног суда да акт о усклађивању пензије није општи акт већ акт „техничко-спроведбеног карактера“, тужени сматра да је **Решење од 25.01.2008. године општи акт Републичког фонда ПИО**, које је донело овлашћено лице овог Фонда и којим општим актом је **у складу са чланом 75. Законда о изменама и допунама Закона о пензијском и инвалидском осигурању, утврђено право на ванредно усклађивање пензије корисницима у осигурању запослених. Овај општи акт је на правној снази, у примени и његова законитост није оспорена.**

Првостепени суд није образложио на који начин је то општи акт сада по ставу суда „акт спроведбено-техничког карактера“, а ово посебно имајући у виду да Закон о пензијском и инвалидском осигурању као ни други прописи из области пензијског и инвалидског осигурања, **не садрже одредбу о „акту спроведбено-техничког карактера“**

Тужени указује да је одредба чл. 193 Закона о војсци Србије **само упућујућа норма на одређени закон и не представља непосредни извор права на исплату пензије.**

Суд, одлуку о постојању штете заснива на **Решењу о ванредном усклађивању пензија Републичког фонда ПИО од 25.01.2008 године**. Тужени указује да је Републички фонд ПИО ово Решење донео за своје кориснике, што је наведено у самом Решењу.

Наведено Решење не може бити основ за исплату пензија војних пензионера јер у тренутку његовог доношења између два фонда није постојао никакав однос надређености и слично, **већ су оба фонда била самостална правна лица која су обављала послове за своје кориснике**. Решења једног правног лица која се односе на кориснике тог фонда не могу, по аутоматизму, бити обавезујућа за друго правно лице, нити се одредбе тог решења могу применити на кориснике другог фонда. У прилог истичемо да **ниједном одредбом Закона о војсци Србије није прописано да фонд СОВО примењује решења Републичког фонда ПИО**.

Управни одбор Фонда СОВО, као овлашћени орган, на основу члана 10. Уредбе о надлежности, делокругу, организацији и начину пословања Фонда за социјално осигурање војних осигураника („Сл. војни лист“, бр. 36/94), на седници одржаној 29.09.2011. године, донео је одлуку број 62960-5 од 29.09.2011. године којом је у тачки 1. наведено:

„Ванредно усклађивање војних пензија у висини 11,06%, почев од 01.01.2008. године, није основано јер нису испуњени законом прописани услови.“

У тачки 2. наведено је:

„Решење Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање 01 број 181-431/08 од 25.01.2008. године односи се искључиво на усклађивање пензија корисника који право на пензију остварују преко тог Фонда.“
Ова одлука је на правној снази и у правно промету, а првостепени суд није ценио ову Одлуку као да није ни донесена.

Тужени истиче и да је суд погрешно применио одредбу чл. 172 ЗОО и указује да је исплата вршена у целости у складу са решењем СП бр.540346 УП-1 од 31.12.2007.год., Одлуком министра одбране од 20.03.2008. године и са свим усклађењима, **то не постоји неправилан и незаконит рад у смислу чл. 172 ЗОО**.

Тужени даље указује да је **ванредно повећање регулисано чл. 75 Закона о изменама и допунама Закона о пензијском и инвалидском осигурању који је ступио на снагу још 14.10.2005. године**. Према чл. 75 наведеног Закона одређено је да уколико просечни износ пензије **корисника у осигурању запослених**, исплаћен за претходну годину износи мање од 60% од износа просечне зараде без пореза и доприноса запослених на територији Републике у претходној години, **пензије ће се ванредно ускладити за проценат са којим се обезбеђује да износ просечне пензије доведе до нивоа од 60% просечне зараде без пореза и доприноса исплаћених у претходној години**.

Дакле, приликом измена и допуна Закона о пензијском и инвалидском осигурању утврђена је посебна одредба која **даје правни основ** да се, уколико просечна пензија падне на ниво нижи од 60% од просечне зараде без пореза и доприноса у Републици, на нивоу целе календарске године, врши ванредно усклађивање пензије од 01. јануара наредне године, чиме се пензије доводе на законом прописани ниво. **Како је износ просечне пензије исплаћен за 2007 годину у Републичком фонду ПИО био нижи од 60% просечне зараде без пореза и доприноса у Републици у 2007 години извршено је ванредно усклађивање пензија за 11,06%**.

Према томе, законом прописано ванредно усклађивање које је извршено од 01.01.2008 године **последича је кретања висине пензије током 2007 године у Републичком фонду ПИО**.

С обзиром да војни пензионери током 2007 године **нису били у систему пензијског и инвалидског осигурања на њих се не може применити решење Републичког фонда ПИО о ванредном усклађивању пензија од 25.01.2008. године**.

Посебно наглашавамо да војне пензије као засебан систем, нису испуњавале услове за ванредно повећање из разлога што просечне пензије војних осигураника нису

износиле мање од 60% од износа просечне нето зараде запослених на територији Републике у претходној години и то је основни разлог због којег ово повећање не припада војним пензионерима.

За разлику од корисника Фонда запослених, корисници Фонда СОВО у току 2007 године примали су просечну пензију у висини 95,20% од износа просечне нето зараде у Републици, односно далеко више од законом утврђеног минимума од 60%.

Из предњих навода произилази да је Одлука Управног одбора од 29.09.2011 године, правилна и законита, да је донета на основу статистичких података о просечној пензији војних корисника у 2007. години, те да је Управни одбор правилно оценио да нису испуњени законом прописани услови из чл. 75 ст. 1 Закона и изменама и допунама Закона о пензијском и инвалидском осигурању, у вези чл. 193 ст. 1 Закона о војсци Србије, за вaredно усклађивање пензија војних осигураника почев од 01.01.2008. године.

Предње податке, а посебно податак да је просечна пензија корисника Фонда СОВО у 2007. години била већа од 60% просечне нето зараде, суд оцењује да није од утицаја на другачију одлуку.

Тужени овде указује да признавањем ванредног усклађивања пензија за 2007. годину у износу од 11,06% корисницима права код Фонда ПИО, корисници права код Фонда СОВО којима није признато ванредно усклађивање нису дискриминисани и нису стављени у неравноправан положај, поставља се питање дискриминације али сада на страни пензионера Фонда ПИО (цивилни пензионери).

Наиме, вишеструко повољнији начин обрачуна пензија војних осигураника који је био на снази до 31.12.2011. године, манифестовао се чињеницом да су корисници пензије код Фонда СОВО у току 2007. године примали просечну пензију у висини 95,20% од просечне нето зараде за разлику од корисника код Фонда ПИО који су примали просечну пензију у висини 54,02% од просечне нето зараде у Републици. Изражено у динарима, просечна пензија у Фонду ПИО у 2007. години била је 14.996,00 динара, а просечна пензија у Фонду СОВО била је 26.425,49 динара, док је просечна нето зарада у Републици Србији у 2007. години износила 27.759,00 динара. Из предњих података јасно је да је оспорена пресуда и неправична.

У прилог навода да је суд у оспореној пресуди погрешно применио одредбу чл. 193 ст. 2 Закона о војсци Србије, тужени указује на пресуду Управног суда У. 9374/13 од 22.07.2013. године, а која је донета након већег броја одлука Уставног суда о повреди права на правично суђење пред Управним судом у управној ствари ванредног усклађивања пензија војних осигураника почев од 01.01.2008. године. Овом пресудом одбијена је тужба тужиоца против Решења туженог којим решењима је одбијен захтев корисника војне пензије Ковачевић Влада из Београда на ванредно усклађивање пензије у износу од 11,06% од 01.01.2008. године из разлога што војни корисници не испуњавају услове из члана 75. Закона о изменама и допунама Закона о пензијском и инвалидском осигурању.

Наведена пресуда Управног суда донета у управном спору о законитости коначног управног акта је правоснажна и обавезујућа (чл. 3 и 7 Закона о управним споровима). Она решава претходно питање о испуњењу законских услова за постојање права на тражено ванредно усклађивање пензије војних осигуранка.

На крају, тужени указује и на Решење Врховног касационог суда Рев. 260/2013 од 17.10.2013. године и решење Врховног Касационог суда Реб.1203/2013 од 07.11.2013. године којим је у образложењу наведено да је за правилну примену одредбе чл. 193 ст. 1 Закона о војсци Србије, потребно утврдити да ли је просечан износ пензије војних осигураника у 2007. години мањи ода 60% просечне зараде без пореза и доприноса у 2007. години, те да се код евентуалног

постојања тих чињеница, има ценити да ли се решење директора РФ ПИО од 25.01.2008. године односи и на кориснике војних пензија.

Доказ: - Решење ВКС Рев. 260/2013 од 17.10.2013. године
- Решење ВКС Рев. 1203/2013 од 07.11.2013. године

Имајући у виду чињеницу да је у предметној парници неспорно утврђено да је просечна пензија војних корисника у 2007. години износила више од 60% просечне нето зараде у Републици у истој години, суд је донео незакониту одлуку када је усвојио тужбени захтев тужиоца.

Да је пресуда незаконита произилази и из судске праксе Апелационог суда у Новом Саду који је донео више пресуда у истој правној ствари, а у којима упућује на правне разлоге Врховног касационог суда у Београду из Решења бр. Рев. 260/2013 и Гзз1. 94/2013 од 17.10.2013. године, пошто се у образложењу те одлуке наводи да је она донета у сврху испуњења законске обавезе уједначавања судске праксе. Дакле, разлози те одлуке обавезујући су за редовне судове ради остваривања права грађана на правично суђење загарантованог Чл.32 ст.1 Устава Републике Србије.

Доказ: - Пресуда Гж.567/13 од 14.11.2013. године
- Пресуда Гж.2357/13 од 17.10.2013. године

Тужени истиче да је суд погрешно применио материјално право садржано у одредби чл. 376 300 када је закључио да потраживање тужиоца није застарело јер није протекао објективни рок од 5 година од настанка штете.

Према чл. 376 ст. 1 и 2 300, потраживање накнаде проузроковане штете застарева за 3 године од када је оштећеник дознао за штету и за лице које је штету учинило, а у сваком случају за 5 година од дана када је штета настала. Чл. 360 ст. 2 истог Закона је прописано да застарелост наступа када протекне законом одређено време у коме је поверилац могао захтевати испуњење обавезе, а чл 361 ст 1 истог Закона да застарелост почиње да тече од првог дана после дана када је поверилац имао право да захтева испуњење обавезе, ако законом за поједине случајеве није ништа друго прописано.

Субјективни рок од 3 године за потраживање накнаде проузроковане штете почиње да тече када су кумулативно испуњени услови предвиђени чл. 376 ст. 1 Закона о облигационим односима од када су оштећењем били доступни подаци о свим елементима на основу којих, поред сазнања да је штета настала и лицу које је штету причинило, могао утврдити обим штете.

У конкретном случају то је дан **19.02.2008 године** када је у „Сл. гласник РС“ бр. 20 објављено Решење о ванредном усклађивању пензија вредности општег бода и новчане накнаде од јануара 2008 године, на којем тужилац заснива своје потраживање и од тада је имао сазнање за настанак штете и могао је да утврди обим штете (разлику по ванредном усклађивању од 11,06%), па како је тужба у овој правно ствари поднета **09.01.2013. године**, то је потраживање тужиоца, применом напред цитираних одредаба 300, застарело, јер је тужба поднета након истека субјективног рока од 3 године од дана сазнања за штету и учиниоца из чл. 376 ст 1 300.

Такође, суд је погрешно применио материјално право и досуђујући тужиоцу законску затезну камату од доспелости сваког појединачног давања почев од 20.02.2008 године јер у складу са одредбом чл. 279, ст 3. Закона о облигационим односима, на повремена доспела новчана давања тече затезна камата од дана кад је суду поднесен захтев за њихову исплату, тако да у случају основаности тужбеног захтева камата припада најраније од дана подношења тужбе **09.01.2013. године**.

Тужени сматра за потребним истаћи да у својој евиденцији пресуда, у последњих двадесет година, нема ниједне пресуде којом је парнични суд фактички извршио усклађивање пензије кориснику пензије, утврђујући и проценат усклађивања.

Дакле, имамо неодрживу правну ситуацију у којој овлашћени орган управе (Републички фонд ПИО), Управни суд и Врховни касациони суд, утврђују да корисници немају право на ванредно усклађивање пензије, а парнични суд утврђује право, утврђује проценат усклађивања пензије, јер то по његовом тумачењу произилази из Чл.193 Ст.1 Закона о војсци Србије.

На основу изнетог, тужени

предлаже

да другостепени суд преиначи првостепену пресуду и одбије тужбени захтев тужиоца као неоснован у целости.

ПО ОВЛАШЋЕЊУ ДИРЕКТОРА,

ШЕФ ОДСЕКА

Јованка Лукић